

Dendrobium signatum Rchb. f. 1884

Đồng danh: *Dendrobium hildebrandtii* Rolfe 1894; *Dendrobium tortile* var. *hildebrandi* (Rolfe) T. Tang & F.T. Wang 1951.

Trong các sách vở nói về những giống *Dendrobium* mọc ở núi rừng Việt Nam đều không nói đến cây *Dendrobium signatum*. Nhưng trong tài liệu *Turczaninowia* 2005, 8(1) : 39-97 có đăng bài: *Những cây lan hiếm quý của VN* do các giáo sư Leonid Averyanov, Phan Kế Lộc và Nguyễn Tiến Hiệp viết có ghi rằng cây lan này mọc ở Lai Châu, trồng tại Hà Nội. Trên web site *The Internet Orchid Species Photo Encyclopedia* cũng ghi nhân cây này có mọc tại Việt Nam và trong những các bộ sưu tập của giới chơi lan tài tử tại Việt Nam đều thấy có cây này. Tên Việt mỗi vùng gọi một khác.

Dendrobium signatum là một giống phong lan mọc ở Miến Điện, Thái Lan, Lào và Việt Nam trên các cao độ từ 200 đến 1200 th và là một giống lan cỡ lớn. Thân dài 40-60 phân, lá mềm và nhọn đầu, rụng lá vào mùa Thu. Hoa to 6-7 phân, mọc 2 chiếc, một ở các đốt phía gần ngọn của các thân đã trụi lá. Nở vào khoảng cuối mùa Đông và mùa Xuân, lâu tàn và thơm nhẹ.

Ảnh: Vũ Quốc Bình

Ảnh: Vũ Quốc Bình

Den. signatum có nhiều màu sắc khác nhau tùy theo nơi mọc, ảnh hưởng của khí hậu, thời tiết và điều kiện sinh thái từng vùng. Nhưng tựu trung vẫn là cánh hoa vặn vẹo màu trắng tuyền hay đầu cánh có màu tím nhạt hay hồng nhạt. Lưỡi hoa màu trắng hay vàng nhạt trong họng màu vàng.

Ảnh: Đỗ Liên Nhi

Ảnh: Huỳnh Hậu

Ảnh: P. Bonnet

Ảnh: Lianfu Wang

Ảnh: Fujinursery.com

Đặc biệt tại Fuji Nursery, Nhật Bản có giống *Den. signatum* cánh hoa có màu xanh lá cây và trong họng màu tím đậm, màu sắc khá giống với cây lan của Vũ Quốc Bình ở trên.

Một đôi khi người ta nhầm lẫn *Den. signatum* với *Den. tortile* bởi vì cả 2 giống cánh hoa đều vặn xoắn và cùng rụng lá vào mùa thu... Nhưng *Den. tortile* thân ngắn, to hơn và phình ra ở giữa. Hoa mọc 2-3 chiếc gần ngọn, cánh hoa thường có màu tím đậm hay tím nhạt, lưỡi hoa màu trắng trong họng màu tím sẫm, lâu tàn.

Ảnh: plc.rm.utle.ca.th

Den. tortile
Ảnh: Rakutan.com

Nếu không tinh ý người ta cũng có thể nhầm lẫn *Dendrobium tortile* với *Den. nobile* bởi vì cây này cũng thuộc loài lan rụng lá, hoa cũng màu tím, cánh hoa cũng hơi vắn nhưng lưỡi hoa có 4 màu hồng ở đầu lưỡi, trắng, vàng ở trên và trong họng màu nâu sẫm.

Dendrobium nobile
Ảnh: Nguyễn Thị Khuyên

Dendrobium nobile
Ảnh: Lê Hào Việt

Cả 3 giống lan này cách trồng đều giống nhau, nghĩa là tưới bón nhiều vào mùa hè khi cây mọc mạnh, mùa thu bớt tưới nước bón phân và ngưng hẳn vào mùa đông và tưới trở lại khi cây non đã mọc.

Xin xem chi tiết trong bài Cách Trồng Hoàng Thảo.